

«مقاومت» در روایت های خلاقانه هنری

ریحانه موسوی

هم زمان با ایام اربعین شهادت سیدالشهدای مقام و مت شهید سید حسن نصر... و هفته هنر مقاومت ایران

و لبنان، رویداد هنری «پرچم بر زمین نمی افتد، طی مراسمی دیروز به میزبانی مرکز ارتباطات و رسانه حرم مطهر آغاز شد. این رویداد دوازده روز با حضور چهل هنرمند در رشته های نقاشی، تصویرسازی، طراحی، گرافیک، کتیبه نگاری، کارتون و کاریکاتور، خوش نویسی و نگارگری از ساعت ۸:۳۰ تا ۲۰ در جوار منضج شریف امام هشتم برگزار خواهد شد. این برنامه با همکاری مرکز ارتباطات آستان قدس رضوی، حوزه هنری انقلاب اسلامی خراسان رضوی و نهضت مردمی پوستر انقلاب برپا شده است و در آن، هنرمندان با موضوعاتی همچون مقاومت مردم لبنان و فلسطین، بی تفاوتی برخی دولت ها و شیوخ عرب، حضور نسل جوان اروپا و آمریکا در طرف درست تاریخ و همچنین جهانی شدن مطالبه مقاومت به برکت خون های مردم لبنان و غزه به خلق اثر می پردازند.

رونمایی از اثر علیرضا خالقی که در رویداد هفته هنر مقاومت در حوزه هنری آستان خلق شده است، بخشی از این برنامه بود که در آن سید حسن نصر... به تصویر درآمده است.

● خلق اثر در حمایت از مردم لبنان و غزه دبیر رویداد هنری «پرچم بر زمین نمی افتد» در حاشیه مراسم افتتاحیه آن به شهر آرا گفت: این رویداد در پایتخت آستان برگزار شده و یازدهمین برنامه آن در مشهد در حال انجام است.

امیر خالقی افزود: چهل هنرمند در این پروژه حضور دارند و به مدت دو روز با موضوع لبنان و حمایت مردم از جبهه مقاومت، در حال خلق اثر هستند. این تولیدات هنری باعث ایجاد روحیه و تقویت استقامت آن ها خواهد شد. وی تصریح کرد: در این کارگاه که در روزهای ۲۲ و ۲۳ آبان در مرکز نمایشگاه های حرم مطهر رضوی و زیر نظر استادانی همچون علیرضا خالقی و محمدحسین نیرومند برگزار شده است، هنرمندانی همچون روح... ابوالفضل، حسین رزاقی، محسن اسدی، مریم صدر، سیداحمد پیمان، مهدی انفرادی، سعید خاتمی، آزاده قربانی، احمد منصوب، حمید قربانیپور، مجوبه جوادی پور، منصوره جوادی پور، تویبه پروین، سعیددولتی، علیرضا صوفی،

ساجده سادات قدمگاهی، حسین نقیب، جلیل صابری، زهراولی خانی، مریم سادات میرتوانا، اعظم و اضحی مقدم، حلیمه پیری، سعیده نصرتی فرد، سید جواد مظفری، حامد امامی گردفرامرز، هادی مهری، سیدایمان سجادی، محسن رضانی، صادق صانعی، حسین فردوسیان و امیرابروی به خلق اثر می پردازند.

● حرم مطهر رضوی، محل بروز و ظهور آثار برجسته هنری

محسن هوشمند، رئیس مرکز ارتباطات و رسانه آستان قدس رضوی، در ابتدای این مراسم با بیان اینکه در سال های اخیر به تبعیت از سیره امام رضا(ع) گام هایی در توسعه هنر رضوی برداشته ایم، گفت: در طول تاریخ، حرم مطهر امام رضا(ع) محل بروز و ظهور آثار برجسته هنری بوده است. وقتی به موزه حرم مطهر نگاه می کنیم، آثاری در طول سال های گذشته به آن اهدا شده است. وی افزود: امیدواریم این مسیر با حضور هنرمندان ادامه داشته باشد و شاهد تولید آثار هنری بالارزشی باشیم.

● چگونه می توان در خلق اثر هنری به ایده رسید؟

محمدحسین نیرومند، طراح، گرافیست و کاریکاتوریست مشهدی، در ابتدای صحبت هایش باطرح این سؤال که چگونه کارکنیم که زودتر به ایده برسیم، گفت: بهتر است داستان را از مغز و چگونگی ارائه فکر شروع کنیم. خداوند این ویژگی را در مغز انسان قرار داده است که همه موضوعات مرتبط را در فایده های نزدیک به هم طبقه بندی می کند و ما با شبکه ارتباطی وسیعی روبه روستیم. این امر قاعده ای بسیار مهم به نام تداعی را به وجود می آورد و موتور محرکه خلاقیت است.

وی ادامه داد: وقتی می خواهید درباره موضوعی مانند «پرچم بر زمین نمی افتد» دست به خلق اثر بزنید، زمانی که شروع به کار می کنید، ذهن آماده است همه مسائل مرتبط با این موضوع را به شما ارائه دهد. اما معمولاً به این پیشنهادها توجه نمی کنیم و عادت کرده ایم درباره همان موضوع شروع به کار کنیم.

این هنرمند سرشناس کشور با اشاره به اینکه هنرمندی که دامنه اطلاعات قوی تری داشته باشد، ایده های خلاقانه تری دارد، گفت: در ابتدا باید همه آنچه را که با موضوع هنری شما مرتبط است، فهرست کنید. وقتی انبوهی از موضوعات و اتفاقات را برای خود فهرست کردید، نیازمندی یک نشانه هسته ای که قابل رؤیت باشد. این نشانه راه ورود شما به

مرحله اجراست که در تقسیم بندی کلی «شمایی یا نمادین» و «نمایی» است. اصولا هنرهای تصویری بیش از هر چیز به نشانه های «نمایی» مربوط است. یعنی مخاطب را درگیر می کند که این چیست و تلاش می کند تا وارد اثر شود و درک درستی از مفهوم آن داشته باشد.

نیرومند افزود: غزه به بزرگ ترین زندان رویباز عالم معروف است که گروهی در آن اسیر هستند و به جایی می رسند که بین اسارت و آزادی یکی را انتخاب کنند. آن ها آزادی را با شهادت انتخاب کرده اند. عملیات طوفان الاقصی و اتفاقی که باعث شد یهودی سستی مطرح شود، کاری کرده است که غربی ها جرئت نمی کنند از حقوق بشر و آزادی بیان صحبت کنند و این موضوعات می تواند دست مایه کار شما هنرمندان باشد.

● خلاقیت هنری، مهم ترین اصل جذب مخاطب علیرضا خالقی، هنرمند پیشکسوت نقاشی، در این مراسم گفت: من وقتی می خواهم اثری تولید کنم، بر چند نکته تأکید دارم. خلاقیت چیزی است که ناخودآگاه مخاطب را جذب می کند. این

موضوع می تواند شامل طراحی، موضوع و رنگ باشد. دیگر موضوع فضاهای خالی در یک مجموعه هنری است که در مشخص کردن طراحی کار تأثیر دارد.

● هنر حماسی، رویکرد جدی حوزه هنری مجید عسکری، رئیس حوزه هنری آستان، یکی از رویکردهای جدی حوزه هنری را بحث هنر حماسی دانست و گفت: روزی که سیدحسن نصر... شهید شد، غم جدی در دل ما به وجود آمد و تصمیم گرفتیم در این حوزه آثاری خلق کنیم. فضایی را فراهم کردیم که سه هنرمند فرانسه یعنی احمد منصوب، محمدرضا میری و علیرضا خالقی آثار خود را خلق کنند. سعی شد در این مجموعه کارها علاوه بر شهید بزرگوار، به آینده نیز پرداخته شود. بی شک امروز وفردا اتفاقات خوبی در پس خلق این آثار رخ خواهد داد.

● خلأ تولیدات گرافیکی در لبنان محمد مهدی خالقی، مستندساز مطرح کشور، با بیان اینکه چهار فیلم مستند در لبنان ساخته ام، گفت: اولین کار ما نزدیک به فضای جنگ و دومین اثر درباره مجروحان و فضای بهداشت و درمان

محسن اسلامزاده، مستندساز مشهدی:

جشنواره عمار در لبنان حضور داشته باشد

نشست «نظم جدید، دانشجو، مقاومت» به منظور روایت میدانی از مقاومت غزه و لبنان دیروز در حسینیه هنر برگزار شد. محسن اسلامزاده، فیلم ساز مشهدی، به بیان چگونگی روند حضور خود در لبنان پرداخت و گفت: دوست داشتم با حضور در

لبنان کار تولید کنم. دوستی پیشنهاد کرد درباره موضوع پیچرها کار بسازم و من می گفتم اجازه نمی دهند در این زمینه کار تولید کنیم. در نهایت تصمیم گرفتیم که به لبنان بروم، اما اگر اجازه ندادند فعالیت کنم، برگردم.

وی با مرور روند حوادث و تنوع و سرعت رخدادها، گفت: زمانی که وارد لبنان شدم، مدت زیادی از حادثه پیچرها نگذشته بود و در حال برنامه ریزی برای ضبط تصویر بودم که رژیم صهیونیستی ابراهیم عقیل را ترور و شهید کرد. پس از این به محل حادثه رفتیم و متوجه شدیم با پوشش خبرنگار امکان ورود و تصویربرداری هست و من هم با پوشش خبرنگار و کارت خبری که از خبرنگاری مهر و روزنامه تهران تایمز داشتم، وارد مکان جلسه و محل ترور شدم و تصویربرداری کردم. در همه مدت حضور در لبنان زیر آتش دشمن و همه چالش ها و خطرات از موارد مختلفی تصویربرداری کردم. با شبکه های خبری و تلویزیونی مختلفی برای روایت اوضاع لبنان مرتبط بودم. زیرا همه دوستانم در صداوسیما یا خبرنگاری ها از من درخواست داشتند تا با آن ها از لبنان ارتباط زنده بگیرم.

این مستندساز با مرور کامل خاطرات و اتفاقات رخ داده در بیروت گفت: من همان جا در بیروت هم در قالب یک مصاحبه گفتم هرکسی که می تواند روایتی خلق کند، باید به اینجا بیاید و روایت کند. معتقدم امسال جشنواره عمار وطنیه دارد تا در لبنان حضور داشته باشد و نقش آفرینی کند و خود هم پس از برگشتن رسالت خود را ساخت مستند دیدم و به تولید روایت در قالب مستند اقدام کردم. وی افزود: معتقدم آنچه جلوی قاب دوربین قرار می گیرد، روزی آدم است، ولی آدم هم باید توانایی فنی تصویربرداری از این دست داشته باشد. به عنوان مثال، من با پنجاه کیلو بار و تجهیزات کامل تصویربرداری به لبنان رفتم. اسلامزاده با تأکید بر یادگیری زبان، گفت: چند نفر داریم که زبان عبری بلد باشند؟ از همین رو باز هم می خواهم تأکید کنم علاوه بر فیلم سازی باید سراغ یادگیری زبان هم بروید تا بتوانید به منابع دست اول دست پیدا کنید و خوب است جشنواره عمار به آموزش زبان عبری هم اقدام کند. این مستندساز در پاسخ به پرسشی مبنی بر حال و هوای مردم لبنان پس از عملیات «وعده صادق ۲» گفت: پیش از عملیات «وعده صادق ۲» فضای سنگینی وجود داشت و برای همه سؤال بود که ایران کجاست؟ زیرا همه دنیای کفر پشت هم هستند و حتی در اتاق عملیات مشترک حضور دارند و از هم حمایت می کنند. تا پیش از عملیات «وعده صادق ۲» همه به هزرنمایی از تمسخر تارپرش از نقش ایران صحبت می کردند، ولی در شب عملیات «وعده صادق ۲» همه خوش حال شدند و در موبایل ها پاسخ ایران را دنبال می کردند و آن شب بیروت یک شب آرام را طی کرد و فقط صدای تیر هوایی از روی خوش حالی شنیده می شد.

اخبار هنری مشهد

اجرای «نبرد رستم و سهراب» به زودی در مشهد

کارگردان تئاتر «نبرد رستم و سهراب» گفت: با توجه به مشخص نبودن لوکیشن دقیق اجرا در آرامگاه فردوسی، زمان اجرای این تئاتر نیز مشخص نیست. حسین پارسایی در گفت و گو با ایسنا درباره چرایی مشخص نبودن زمان اجرا نمایش «نبرد

رستم و سهراب» اظهار کرد: با توجه به اینکه مسئولان استانی هنوز مکان مشخصی برای اجرای این نمایش مشخص نکرده اند، اگر آن در آرامگاه فردوسی میسر نیست. وی اضافه کرد: با توجه به اینکه نمایش میدانی است، نیاز به یک لوکیشن مشخص دارد که از اهمیت زیادی نیز برخوردار است و ما منتظریم تا مکانی ثابت و مشخص برای اجرای این نمایش در آرامگاه فردوسی تعیین شود.

نمایش «نبرد رستم و سهراب» برداشتی آزاد از شاهنامه فردوسی را رویکرد تقدیرگرایی و بازکاوی مؤلفه های هویت ملی است که حسین پارسایی، کارگردانی و سید محمود شبیری، تهیه کنندگی آن را برعهده دارد. در این نمایش امیر آقایی، سینا مهرداد، الناز شاکردوست، بانیهال شومون، پردیس احمدیه، علی زندوکیلی و سیامک صفری به ایفای نقش پرداخته اند.

چارسوق هنر

دیدار با «خانواده خلج» در «هنر و تجربه»

مستند «خانواده خلج» به کارگردانی مریم الهامیان و مصطفی حاجی قاسمی از سی ام آبان در سینماهای گروه «هنر و تجربه» اکران می شود. «خانواده خلج» روایت خانواده ای است که با رویای ساختن یک واحد تولیدی داروندانشان را می فرورشد. اما مسائل

پیچیده ای پیش روی آنان قرار می گیرد، تا جایی که هر یک از اعضای خانواده حس متفاوتی به این تولیدی پیدا می کند و تبعات آن سال هاست که خانواده را درگیر کرده است. «خانواده خلج» در هفدهمین جشنواره سینما حقیقت و چهل و دومین جشنواره بین المللی فیلم فجر به نمایش درآمد و با استقبال مخاطبان در هر دو جشنواره همراه شد.

سی و چهارمین جشنواره تئاتر خراسان رضوی به ایستگاه پایانی رسید

معرفی ۳ اثر از مشهد و نیشابور به جشنواره تئاتر فجر

ناصر نداف

مراسم اختتامیه بخش اصلی سی و چهارمین جشنواره تئاتر آستانی خراسان رضوی (رضوان) دیروز در سالن اصلی تئاتر شهر مشهد برگزار شد.

● حضور پررنگ جوانان در عرصه تئاتر

دبیر این رویداد در ابتدای مراسم بیان کرد: «۲۸ نمایش در بخش های مختلف صحنه ای، خیابانی و نمایشنامه خوانی بازیابی شدند. ۵۴ نمایشنامه نویس آثار خود را برای رقابت ارائه دادند و نزدیک به ۵۷ عکاس نیز در این جشنواره حضور داشتند. این آمار برای ما نشان از حضور پررنگ نسل جوان و خلق آستان در این جشنواره دارد. رضا عرفانی با اشاره به چالش های موجود در تئاتر، گفت: شهر مشهد با همه ظرفیت های فرهنگی خود هنوز زیرساخت های مناسبی برای برگزاری جشنواره های بزرگ ندارد. همچنین هنوز در زمینه بانک اطلاعاتی هنرمندان با مشکل جدی روبه رویم.»

● هنرمندان میراث دار گنجینه های فرهنگی کشور هستند در ادامه این مراسم مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی هنرمندان را میراث دار گنجینه های ادبی و فرهنگی کشور دانست و گفت: شما با هنر خود می توانید در تاریخ این کشور و جهان ماندگار شوید. محمد حسین زاده افزود: هنرتان را در مسیر حق و عدالت نگه دارید و به خود افتخار کنید.

● برگزیدگان بخش نمایش های خیابانی

در بخش نمایش های خیابانی رتبه برتر بخش صدا و موسیقی به نمایش «آش و سازه» به امیر یاری اجرایی رسید و در بخش طراحی فضا، مرتضی عبیدی برای نمایش «سیاه سفید» عنوان نخست رازان خود کرد. همچنین محمود خسروی برای نمایش «سیاه سفید رنگی» کارگردان برگزیده بخش خیابانی شد.

هیئت داوران در بخش ایده پردازی، از نمایش های «سیاه سفید رنگی» اثر محمود خسروی، «خشت خونی»، اثر محسن مسعودی فر، «هفت» اثر سعید نظریان، نمایش «نفخ کارون» اثر صادق فاضلی، «پستچی» اثر مسعود رشیدی و «کلید سل» اثر حسن عنایت پور قدردانی کردند. در بخش های بازیگری زن و بازیگری مرد، رتبه های برتر به متین اسلامی برای بازی در نمایش «خشت خونی» و سعید نظریان برای بازی در نمایش «هفت گاه» رسید. در این بخش از رضا بیابانی به دلیل سال ها فعالیت هنری در حوزه نقالی قدردانی شد. هیئت داوران بخش تئاتر خیابانی جشنواره از گروه های نمایشی «رنج گنج» برای توجه به فرهنگ بومی «کلاه» به دلیل انسجام گروهی قدردانی کرد. در این رویداد همچنین نمایش «آیه» به کارگردانی محسن مسعودی فر از نیشابور جایزه ویژه معاونت فرهنگی هنری سپاه امام رضا(ع) را کسب کرد و «کمپانی متکدیان» که با حضور هنرمندان زندان مرکزی که

در زندان به اجرا گذاشته شده بود، جایزه ویژه دبیر جشنواره را از آن خود کرد.

● برگزیدگان بخش نمایش صحنه ای

هیئت داوران سی و چهارمین جشنواره تئاتر خراسان رضوی (رضوان) در بخش های طراحی پوستر و بروشور، طراحی نور و گرمی هیچ فردی را برگزیده نداشت. اما در بخش موسیقی، لوح شایسته تقدیر خود را به مهرداد لایزال، آهنگ ساز نمایش «مورگانیت» از خواف، اعطا کرد. در بخش طراحی لباس، لوح شایسته تقدیر به صورت مشترک به فائزه طباطبایی، طراح لباس نمایش «هندی کم» از نیشابور و فاطمه رجایی، طراح لباس نمایش «تلقین» از مشهد، اعطا شد. در بخش طراحی صحنه، دیلم افتخار و تدبیر جشنواره به رضا حسن زاده، طراح صحنه نمایش «مورگانیت» از خواف رسید و لوح شایسته تقدیر به محمدحسین تقویان، طراح صحنه نمایش «آاره بست ساحلی... بفرمایید» از مشهد اعطا شد.